

[Industriministeren]

de positive ting; men de var der, når man så nøje efter.

Hr. Rahbæk Møllers meget vidtgående betragtninger om, hvad vort EF-medlemskab betyder, er jeg ikke enig med ham i. Det ved han, og jeg går ikke ud fra, at det er hans ønske at tage en egentlig diskussion om EF her. Det, hr. Rahbæk Møller spørger om, er tidligere besvaret. For øjeblikket ligger det til en fornyet besvarelse. Den vil komme, men vi har desværre først fået spørgsmålet i forgårs, så der kan godt gå en dag eller to mere. Svaret vil næppe ændre hr. Rahbæk Møllers holdning, men det vil nok for de fleste have karakter af, at vi er enige om, at det, man også prøver i EF, er at skabe regler, der både kan skabe rimelige investeringer og en rimelig tryghed for dem, der til sin tid skal have resultatet af disse investeringer.

Til hr. Arne Melchior blot dette: mine betragtninger om ikke at kunne overse omfanget er vi nok alle enige om. Jeg mener, det er positivt, i det omfang der sker investeringer ad denne vej, men sætte tal på det kan jeg ikke. Jeg tror, vi har gjort, hvad vi kunne for at forhindre de eventuelle negative sider ved de sikringsakter, vi har foretaget over for investeringernes omfang både i forhold til den samlede størrelsesorden og det, en enkelt virksomhed må investere i forhold til sin samlede formue.

Så skal jeg endelig i al venskabelighed sige til hr. Ellemann-Jensen, at det forekommer mig, han bevæger partiet venstre langt væk fra den parlamentariske omgangstone, der tidligere eksisterede: en betragtning til en industriminister, der mig bekendt ikke har givet ham anledning til det, om, at denne som person bag sin ydre glatte tilforladelighed dækker over onde hensigter, må stå helt for hr. Ellemann-Jensens egen regning, og jeg tror, den er mindre til gavn for hr. Ellemann-Jensen end for mig.

Hermed sluttede forhandlingene.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
 vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Kiropraktorhjælp, tolkebistand og begravelseshjælp).

(Lovforslag nr. L 148. Fremsat 29/1 81).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hans Hækkerup (S):

Dette lovforslag omhandler tre spørgsmål, som måske ikke umiddelbart synes at have så meget med hinanden at gøre.

Da man i sin tid åbnede mulighed for tilskud til kiropraktisk behandling, blev det bestemt, at lovbestemmelsen skulle tages op til revision i dette folketingsår.

Vi mener, at loven har virket efter hensigten, og da udgifterne ikke har været større end forventet, stilles der forslag om, at de gældende bestemmelser skal videreføres uændret. Der er af Dansk Kiropraktorforening stillet forslag om bl.a. at ophæve reglen om, at der kun kan ydes tilskud til fem behandlinger inden for en 12 måneders periode. Vi har i de senere år måttet indtægtsregulere en lang række sociale tilskud for at begrænse stigningen i de sociale udgifter. I denne situation mener vi derfor ikke, det kan være rimeligt at forøge tilskuddene til kiropraktisk behandling.

Det foreslås desuden, at den offentlige sygesikring som en forsøgsordning afholder udgifterne til nødvendig tolkebistand i forbindelse med lægehjælp. Sprogproblemerne koncentrerer sig i høj grad om kvindelige indvandrere, og ofte benyttes børnene som tolke. Det mener vi i mange tilfælde kan virke uheldigt. Det er derfor tanken, at det fremover skal være lægen, der afgør, om tolkebistand er nødvendig, og om udgifterne skal dækkes af sygesikringen.

Endelig foreslås det i forslaget at ophæve dyrtidsreguleringen af begravelseshjælpen. Herved opnås en besparelse på godt 3 mill.

[Hans Hækkerup]

kr. årlig pr. dyrtidsportion. Derfra går et mindre beløb, der i stedet skal ydes som hjælp efter bistandsloven og de sociale pensionslove.

Besparselsen på begravelseshjælpen skal finansiere tolkebistanden, og alt i alt vil de tre forslag ikke medføre væsentlige merudgifter i 1982, og i det følgende år bliver der oven i købet tale om en besparelse.

Nathalie Lind (V):

Jeg behøver om lovforslagets ene punkt, nemlig spørgsmålet om kiropraktørhjælp, kun at sige, at vi kan tiltræde, at det videreføres, som det er i dag.

Må jeg med hensyn til spørgsmålet om tolkebistand sige, at vi er principielt positivt indstillet over for at finde løsninger, således at udenlandske herboende, som ikke forstår og ikke kan tale det danske sprog, kan få en rimelig lægebehandling. Men ministeren siger jo selv, at det er et helt skønsmæssigt ansat beløb på 3-5 mill. kr., det drejer sig om. Vi har ingen oversigt over, om det overhovedet er muligt at opbygge dette i samtlige amter, og om det er en stab, der skal opbygges, eller hvad der er tale om. Vi vil gerne have nærmere oplysninger herom i udvalget.

Hvis jeg husker rigtigt, er det vel også amtskommunerne, der skal betale dette, og derfor forstår jeg sådan set ikke rigtig, hvordan finansieringen skal være, når den socialdemokratiske ordfører nu lige siger, at besparelsen på begravelseshjælpen skal finansiere tolkebistanden. Jeg ved ikke, hvordan det mellemregnskab kan gøres op, men det kan ministeren måske oplyse os om. Specielt vedrørende begravelseshjælpen vil jeg gerne sige, at det jo ikke er ukendt, at venstre flere gange har givet udtryk for, at vi ikke altid finder automatisk pristalsregulering hensigtsmæssig. Vi har foretrukket, at man med visse mellemrum tog op til vurdering, hvor meget forskellige ydelser skulle stige. Men her fastlåser ministeren altså et ganske bestemt område af den sociale lovgivning, og da den socialdemokratiske ordførers begrundelse for det ikke holder, som jeg lige har påvist, og ministeren ikke har givet nogen begrundelse, vil jeg gerne spørge: hvorfor specielt begravelseshjælpen? Er det, fordi det er et begrænset område, eller er det en begyndelse til, at socialdemokratiet vil gå væk fra en automatisk pristalsregulering?

Vi afventer forhandlingen i udvalget og skal senere give vores endelige stilling til kende.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Lovforslaget om offentlig sygesikring er jo opdelt i tre punkter. Hvad angår det første, kiropraktørhjælp, kan det konservative folkeparti tilslutte sig forlængelse af den gældende ordning, som har vist sig at fungere udmærket.

Med hensyn til tolkebistand som foreslået kan vi ikke umiddelbart tilslutte os. I bemærkningerne anfører man, at det bør undgås at bruge børn som tolke, og det er vi enige i. Der er naturligvis mange problemer forbundet med at være indvandrere, bl.a. sproget, men i forvejen er der jo gennem andre ministerier indført så mange hjælpemidler for vore indvandrere, at det nok på dette område skulle være unødvendigt at opbygge et nyt bureaukratisk system; og når ministeren anfører, at det vil koste fra 3 til 5 mill. kr., ved vi jo udmærket godt, at er det først indført, så vokser det som regel.

Som sagt, vi er ikke tilhængere af denne tolkebistand, men vi kan måske under udvalgsarbejdet få opklaret en del punkter, som vi har sat spørgsmålstegn ved.

Med hensyn til ophævelse af dyrtidsreguleringen for begravelseshjælp finder vi, at det er et meget mærkeligt forslag, at man skulle fastfryse beløbet på det, der er gældende den 1. oktober 1981. Da vi i sin tid gik over til sygesikringen, blev det også bestemt, at man over sin skattebillet skulle betale til sygesikringen. Det er meget vanskeligt at opgøre, hvor stort et beløb man efterhånden betaler til denne sygesikring. Sygesikringen yder som sagt begravelseshjælp, og derfor synes jeg nok, det er et meget, meget mærkeligt forslag, ministeren er kommet med. Vi kan fra det konservative folkeparti ikke være med til dette.

Pilgaard Andersen (FP):

Vi må beklage fra fremskridtspartiets side, at dette lovforslag ikke er opdelt i 3 sektioner, det havde nemlig givet os muligheder for at gå ind for noget af det og også stemme for det. Der er selvfølgelig nogle ting, som vi er fuldstændig enige i, og jeg tænker her på kiropraktørhjælpen. Vi vil da meget, meget

[Pilgaard Andersen]

gerne være med til at arbejde for, at vi kan få det ind under sygesikringen. Vi mener så afgjort, at kiropraktorer bør ligestilles med læger og andre, som er inde under disse ordninger.

Vi mener også, at beløbsstørrelsen burde være dyrtidsreguleret; det er en af de ting, som vi vil arbejde med under udvalgsbehandlingen. Vi vil meget gerne se, om vi kunne få beløbet dyrtidsreguleret, for det finder vi aldeles rimeligt.

Vi er altså positivt indstillet over for kiropraktorhjælp. Men når det så kommer til tolkebistand, er det helt klart, at vi mener nej. Vi mener, det er vanvittigt at begynde at ofre 3½ mill. kr. på tolkebistand. Jeg ved godt, at det er til en gruppe mennesker, der ikke har muligheder for at gøre sig forståelig over for lægen, og jeg kan godt se, at der opstår nogle problemer, men vi må bare indrømme, at vi nok ikke kan forsvare med den økonomi, som vi har i dag, at begynde at yde 3½ mill. kr. til tolkebistand. Jeg vil sammenligne det med, at hvis en dansker boede i udlandet, i Pakistan eller Tyrkiet eller Jugoslavien, havde han ikke de muligheder; dér havde man ikke bygget den bureaukratiske ordning op, som man nu ønsker at bygge op her i Danmark.

Efter min mening er det også noget vanskeligt. Hvordan vil man ærlig talt bygge en tolkebistand op? Hvis man tager alle forskellige sprog og nuancer af sprog, er der 272 forskellige dialekter og sprog. Jeg tror, det ville være meget, meget vanskeligt at bygge en fælles tolkebistand op, hvis man skal dække hele kategorien. Jeg vil da gerne høre ministerens svar på, hvordan hun egentlig agter at dække alle de forskellige dialekter og sprog, som gæstearbejdere her i Danmark taler.

Jeg synes også, der er en anden ting i det. Her vil man yde 3½ mill. kr. til tolkebistand, men på et andet område, begravelseshjælpen, fastfryser man. Jeg synes nok, det er i skærende modsætning til hinanden. Dér vil man prøve at spare 3,2 mill. kr. Tendensen i de lovforslag, som kommer fra socialdemokratiet, har i det sidste års tid været, at man vil forsøge både inden for ældreområdet og omkring begravelse ligesom at trække nogle af pengene væk og sige, at der er en lang række af de ydelser, folk nu selv må til at betale. Jeg bryder mig ikke om den tanke, og jeg

synes, det er urimeligt, at man yder nogle kroner til nogle mennesker, som godt nok er her i Danmark og også skal have noget hjælp, men så forsøger at trække pengene væk fra de ældre, som jeg i hvert fald anser det for meget vigtigt at vi også er med til at støtte. Jeg synes, det er ganske urimeligt, at familier og bekendte og venner eventuelt skal skal være med til at yde støtte til begravelser. Vi ved jo, at der er nogle problemer med, at beløbet ikke kan dække. Jeg forstår ikke rigtig, at man forsøger at spare på det område.

Til syvende og sidst er der i lovforslaget som helhed noget, der er godt, og som vi meget gerne vil gå ind for og stemme for, men der er også noget, vi ikke kan stemme for. Jeg synes, det havde været meget bedre, om vi havde fået lovforslaget delt op, sådan at vi havde mulighed for at tage stilling til det gode og forkaste det, der ikke duer. Vi kan stille nogle ændringsforslag, men vi kan stå i den situation, at vi ved tredje behandling bliver nødt til at stemme imod selve lovforslaget. Det finder jeg også urimeligt.

Birthe Nielsen (SF):

Vi vil fra socialistisk folkeparti sige, at med hensyn til at gøre den forsøgsordning omkring kiropraktorbehandling, som har kørt permanent, synes vi, det er helt rimeligt. Det er en ordning, som vi ser positivt på. Vi vil også sige, at det må være rimeligt med tolkebistand til udlændinge, hvor der er behov for det. Men det sidste, om begravelseshjælpen, mener vi ikke i socialistisk folkeparti er rimeligt, ud fra at vi synes, det er en underlig måde, man sammenkæder disse ting på. Man tager med den ene hånd og giver med den anden, dvs. at man sætter noget til det ene sted, og det er de 3,5 mill. kr., og så tager man med den anden hånd begravelseshjælpen på de 3,2 mill. kr. og siger: det er så det, der skal spares, for dette lovforslag må ikke koste noget. Det mener vi er ganske urimeligt, ikke alene ud fra nogle økonomiske betragtninger, men i allerhøjeste grad ud fra nogle menneskelige betragtninger. Vi mener, at de ca. 2.100 kr., som begravelsesstandardbeløbet er i dag, ikke dækker de reelle udgifter; der er i forbindelse med en begravelse. Vi ved, at de pårørende i en sådan situation har det meget vanskeligt, og at man så også oven i købet putter nogle økonomiske be-

[Birthe Nielsen]

tragtninger ind, som i virkeligheden er små pebernødder, finder vi ud fra menneskelige betragtninger ganske urimeligt.

Jeg vil da også sætte spørgsmålstejn ved, om der er særlig mange besparelser i dette, for i lovforslaget henviser man til bistandsloven og siger, at nu skal man altså til at skønne dér, om mennesker ud fra transskriteriet kan få bevilget lidt mere i begravelseshjælp. Det mener jeg koster lige så meget, hvis man skal sidde og skønne, i administration og bureaukrati. Jeg kunne da godt tænke mig at spørge socialministeren, om der er lavet nogle økonomiske beregninger af, hvad det vil betyde i kroner og øre, for jeg tror nemlig ikke, der er nogen penge at spare, når man laver et lovforslag på den måde.

Jeg mener, at det er bureaukratisk, når man gør det sådan; det kræver endnu mere administration i kommunerne, der i forvejen har mere end nok at se til i øjeblikket, og det, man sætter til på gyngerne, prøver man at få ind på karrusellen, men denne karrusel går ikke op, som jeg har nævnt her. Derfor vil jeg meget gerne have, at vi under udvalgsarbejdet får nogle helt konkrete oplysninger om, hvad dette egentlig betyder, for ud fra helt menneskelige betragtninger har en fastfrysning af beløbet til begravelseshjælp ikke tilslutning fra os. Vi mener, at folk i den situation har mere end nok at tænke på, og så kan man simpelt hen ikke være bekendt at komme med sådan et lovforslag.

Lone Dybkjær (RV):

Da mit partis ordfører, fru Aase Olesen, ikke kan være til stede, skal jeg kommentere lovforslaget i stedet for hende.

Det første punkt om kiropraktorordningen kan vi give vor tilslutning.

Til det andet punkt, tolkebistanden, er vi også principielt positivt indstillet, idet vi går ud fra, at der ikke, som det her har været antydnet, vil være tale om, at der opbygges nye bureaukratiske systemer, men at man kan trække på gældende ordninger, i det omfang det er muligt. Det betyder naturligvis ikke, at der ikke kommer merudgifter, det er vi godt klar over, men at der ikke opbygges principielt nye systemer, når det ikke er nødvendigt.

Vedrørende det tredje punkt, begravelseshjælpen, er vi nok lidt mere betænkelige, ik-

ke fordi vi sådan set har noget imod princippet, som jeg tror har ligget til grund for dette lovforslag, at vi giver med den ene hånd og tager med den anden, og her er jeg i modsætning til socialistisk folkepartis ordfører. Vi mener, en af måderne at få lavet nye ting på her nok er, at vi har nogle udgifter et sted, og så må vi kigge på kompenserende besparelser; det går jeg også ud fra har været motivet for socialministeren.

På den anden side må vi også sige om begravelseshjælpen, som også andre har været inde på, at det er jo en meget kritisk situation for de fleste af dem, der kommer ud for at skulle begrave deres nære, en følsom situation, og da er det ikke rart at skulle diskutere hele spørgsmålet om bistand eller ikke alt for meget. Man kan også i tillæg sige, at det er vel en af de sociale ydelser, der ikke kan misbruges, hvis man nu i øvrigt er på jagt efter den slags.

Når det er sagt, vil jeg også godt sige, at det er altså ikke vores bord, og vi giver ikke umiddelbar tilslutning til det, men vi er dog villige til at diskutere, om der ikke også her er ting, der kan rettes, for der er ingen tvivl om, at der også fra anden side øves en slags pression på dem, der er i den situation, at de skal begrave en af deres nære: nu må du ikke være fedtet, husk det er sidste gang osv. Derfor er det også klart, at der kan være nogle – ingen nævnt og ingen glemt – der opererer med netop den ting, at der faktisk er et offentligt tilskud. Men altså ingen tilslutning, men vi er dog villige til at kigge på nogle sider omkring dette spørgsmål og se, om man måske kan få lavet en eller anden fornuftig ordning.

Birgith Mogensen (CD):

Ved komplicerede og visse andre sygdomstilfælde er det bestemt ikke hensigtsmæssigt, at fremmedarbejdernes børn benyttes som sprogformidlere. CD hilser derfor med tilfredshed, at sygesikringen yder tolkebistand ved lægekonsultationer.

Vi kan også tilslutte os, at dyrtidsreguleringen af begravelseshjælp fastfryses efter 1. oktober 1981, men det er rigtigt, at følgen vil blive en forøgelse af udgifterne over bistandslov og pensionslove. Til trods herfor vil en væsentlig besparelse uden tvivl finde sted.

[Birgith Mogensen]

Tilskud til kiropraktisk behandling har stort set virket tilfredsstillende, men i visse patienttilfælde er 5 behandlinger i underkanten af det helbredelsesnødvendige. Muligvis burde der i disse tilfælde kunne dispenseres, sådan at det tilskudsberettigede antal behandlinger hæves eventuelt til 8 eller 10.

Men alt i alt kan CD tilslutte sig lovforslaget.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Allerførst vil jeg godt komme med nogle lidt halvsure kommentarer over, at lovforslaget omhandler tre meget forskellige ting, så vidt forskellige som støtte til kiropraktorhjælp, tolkebistand og begravelseshjælp. Jeg synes, det er en uvane, at man blander så mange ting sammen i det samme lovforslag, og det er ikke første gang; det er faktisk sket temmelig mange gange inden for socialområdet.

Med hensyn til kiropraktorhjelpen kan vi godt støtte, at den nuværende ordning forlænges, men samtidig vil jeg sige, at jeg synes ikke, den nuværende ordning er ideel.

Med hensyn til den fysiurgiske behandling, som der er tale om, er det sådan, at for en lang række mennesker vil det være tilstrækkeligt med 5 behandlinger, men for en lang række mennesker, som er nedslidt – og det vil mange gange være folk, der er nedslidt af dårligt arbejde og dårligt arbejdsmiljø, og folk, der i forvejen er hårdt belastet – er det simpelt hen ikke nok med 5 behandlinger for at få et ordentligt resultat ud af det.

Samtidig vil jeg sige, at det er jo stadig væk relativt dyrt at gå til kiropraktor, og det ligger i hvert tilfælde et godt stykke fra det, vi ellers betragter som rimeligt, nemlig en gratis sundhedstjeneste.

Med hensyn til spørgsmålet om tolkebistand betragter jeg det afgjort som et fremskridt, at man nu kommer med et forslag om, at man skal kunne få refunderet udgifterne til tolkebistand ved lægebehandling over sygesikringen. Det er jo sådan – og det er også fremhævet i bemærkningerne – at man i meget stor udstrækning for tiden benytter sig af familiemedlemmer, enten mand eller – men det er sjældent – kone eller børn, som tolker, når der er brug for det, og det har vist sig i praksis, at det er meget dårligt i

langt de fleste tilfælde. Derfor er det selvfølgelig en fordel, at man kan få refunderet de udgifter, men har til tolkebistanden.

Selv om der i forslaget står, at dette udelukkende drejer sig om den økonomiske støtte og ikke om problemerne med at fremskaffe tolke, vil jeg dog alligevel godt knytte et par kommentarer hertil, for et af problemerne er jo netop, at det er vanskeligt at få tolke nok, og det er også vanskeligt at få velkvalificerede tolke. Det skyldes, at den tolkeuddannelse, der findes i øjeblikket, stort set er en lingvistisk uddannelse, som ikke lægger vægt på, at man samtidig får en uddannelse inden for de samfundsmæssige områder, man kommer til at varetage, i dette tilfælde f. eks. inden for sundhedsområdet. Man får gennem sin uddannelse ikke noget kendskab til sundhedsområdet. Som det er nu, får man næsten udelukkende et sprogkendskab og er på en måde handicappet over for de problemer, man bliver stillet over for, når man skal tolke for en patient, der er syg.

Samtidig er langt de fleste tolke ansat som freelancetolke eller på meget dårlige vilkår. Det er vanskeligt at få de gode tolke, fordi der simpelt hen ikke er ret mange, der kan løbe an på at kunne leve af at være tolk, fordi man aldrig ved, hvor mange timers tolketjeneste man kan få i løbet af en uge, og derfor mener jeg, at forudsætningerne for, at denne forsøgsordning virkelig skal kunne blive god, er at man også sætter ind over for selve uddannelsen af tolkene og deres ansættelsesforhold. Det betyder selvfølgelig ikke, at vi er modstandere af, at man laver en forsøgsordning; det er betydelig bedre end ikke at have noget som helst.

Endelig vil jeg sige til sidst, at vi er modstandere af, at man fastfryser begravelseshjelpen, og jeg vil da også sige, at der bliver formodentlig også nogle problemer med at få det store provenu, man havde regnet med, fordi mange selvfølgelig vil søge over bistandsloven om ekstra hjælp.

Inge Krogh (KrF):

Angående fortsættelse af ordningen med kiropraktorer står der, at sundhedsstyrelsen ikke har fået klager af alvorligere karakter. Men det kunne da egentlig være interessant at vide, hvilke klager der er kommet. Jeg selv er ikke særlig begejstret for kiropraktorbe-

[Inge Krogh]

handlerne, men mit parti vil gå ind for at fortsætte ordningen.

Vi kan gå ind for, at der skal være tolkebi-stand til indvandrere i forbindelse med lægeundersøgelser, men hvordan har man tænkt sig, at det skal ske? Skal det være i form af telefonolkning, eller skal tolken være til stede? Det vil nok være dyrt at administrere i egne, hvor der kun er få indvandrere.

Forslaget om at fastfryse dyrtidsregulerin-gen af begravelseshjælpen til den 1. oktober 1981 går vi stærkt imod. Der kan komme nogle mærkværdige resultater ud af det. I nogle byer er det betydelig billigere at blive brændt end at blive begravet, og det kan da tvinge nogle til at blive brændt, selv om det strider imod såvel den afdødes eget som de pårørendes ønske. Vi må gå imod det.

Lis Starcke (DR):

Retsforbundet kan billige, at der som en forsøgsordning gennemføres tolkebi-stand, og jeg skal ikke beskæftige mig med det så længe, for selvfølgelig må det gøres som et for-søg. Retsforbundet er enig med de radikale i, at det ikke skal være noget stort og bureaukratisk, der skal opbygges, men at man ved denne forsøgsordning må stræbe efter at gøre det så enkelt som vel muligt. Vi synes, det er uheldigt, at det er børn, der skal oversætte, med alle de fejlmuligheder, der kan være netop på det felt.

Vi kan også tilslutte os fastfrysningen af begravelseshjælpen pr. 1. oktober 1981, idet vi har noteret os, at der vil gives begravelseshjælp efter bistandsloven og de sociale pen-sionslove, og når det findes, så mener vi godt, at vi kan gå med til fastfrysningen.

Hvad angår ophævelse af § 31a, vil vi gerne i udvalget have tilskuddet til kiropaktor-hjælp drøftet grundigt, både hvad selve tilskuddet angår, og også hvad antallet af be-handlinger angår, idet vi har hørt, at f.eks. en del pensionister er kommet i klemme, idet de ikke kan klare de ikke-tilskudsberettigede behandlinger og derfor holder for tidligt op, så de ikke har den gavn af behandlingerne, de skulle have.

Ifølge bemærkningerne lader kiropaktorordningen jo til at have virket sådan, som man havde ventet det, således at en revision måske kan udskydes, men ikke helt hen i det uvisse, og dér synes jeg, at angivelsen i be-

mærkningerne er ret så ubestemt, nemlig – og jeg skal her tillade mig at citere:

»Socialministeriet vil dog overveje mulig-hederne for en fremtidig regulering af til-skuddene, så de løbende tilpasses prisudvik-lingen.«

Jeg ved ikke, om socialministeren kan op-give det lidt mere bestemt: »En fremtidig regulering« – er det om 3, 5 eller 10 år?

Socialministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg vil gerne takke for modtagelsen af det-te forslag. Det afspejler vel meget godt de vanskeligheder, vi er i på hele det sociale område, idet den største tilslutning blev givet til videreførelsen af en ordning, vi kender. Det var lidt mere spredt med tilslutningen til forbedringen, sådan som det er omtalt for tolkebi-standen, men der var dog også en stor overvægt af partier, der var enige i denne forbedring, mens det, der skulle finansiere forbedringen, kneb det lidt mere med, og her var der vel i øvrigt den største skepsis over-hovedet.

Fru Birthe Nielsen har selvfølgelig ret, når hun siger, at vi giver med den ene hånd og tager med den anden, for som fru Lone Dyb-kjær var inde på det, så har motivet været at skaffe de penge, vi skulle bruge til ordnin-gen, et andet sted.

Der er ikke noget at sige til, at fru Nathalie Lind hæfter sig ved, at der bliver et pro-blem med hensyn til, hvem der finansierer det ene, og hvem der finansierer det andet, og dermed i virkeligheden også, hvordan be-sparelserne viser sig. Vi har i det hele taget i regeringen omkring disse ting sagt, at en be-sparelse er en opnået besparelse, og en udgift er en udgift, hvad enten den så finansieres af stat, primærkommune eller amtskommune, og så må det i øvrigt være en forhandling om de generelle tilskud i forholdet mellem staten og kommunerne. Det er det, der har været udgangspunktet for, at vi har lavet denne ordning, selv om jeg selvfølgelig også er enig i, at det må være en skønsmæssig an-sættelse, vi foretager, fordi vores viden om, hvor meget der vil blive brug for i en sådan ordning, og hvordan man vil klare den, er lille; derfor skitserer vi det jo også som en forsøgsordning.

Jeg vil godt bekræfte, at vi ikke har tænkt os, at vi skulle opbygge et nyt bureaukratisk

[Socialministeren]

apparat for at få denne tolkebistand til at fungere.

Og så vil jeg godt sige til hr. Pilgaard Andersen, at jeg tror, at en dag, hvor han havde lidt tid, skulle han sætte sig og læse på fremskridtspartiets ændringsforslag til finansloven, når det undrer ham, at der er andre partier, der kan komme ind på at begrænse på det sociale område, og hr. Pilgaard Andersen stiller sig lidt forbavset an og siger: det er dog utroligt, når man ved, hvor meget mennesker på dette område trænger til at få hjælp. Jeg tror, hr. Pilgaard Andersen ville få sig en tiltrængt lille overraskelse, hvis han læste på partiets egen politik på dette område.

Så var der nogle lidt mere tekniske bemærkninger om nogle ting, man gerne ville have klaret op under udvalgsarbejdet; det forstår jeg meget vel, og jeg ser frem til et positivt udvalgsarbejde.

Pilgaard Andersen (FP):

Fremskridtspartiets ændringsforslag skal jo ses i sammenhæng, og derved vil vi give pensionister og en lang række andre svage i vores samfund bedre vilkår. Det vil sige, at de får flere penge at bruge.

Så kan man selvfølgelig pille en enkelt ting ud af den store sammenhæng og ligesom bruge den her over for selve lovforslaget, som vi har til behandling i dag. Det er urimeligt at gøre det i den sammenhæng.

Når vi fremsætter vores ændringsforslag, viser vi også, hvordan vi ønsker at indrette et samfund, hvordan vi ønsker at få vores samfund til at fungere. Det vil sige, at borgerne får flere penge. De får selv lov at administrere pengene, og så kan man ikke gøre som socialministeren i denne sammenhæng: forsøge på ligesom at trække nogle af synspunkterne ud omkring det sociale område. Det er nemlig et af de områder, hvor vi gerne vil være med til at forbedre mulighederne, og så

er det en urimelig måde, det blev trukket ud på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændring i følgende udvalg:

Retsudvalget (19/2 81):

Udtræder: Mette Madsen (V)

Ny stedf.: Brøndsted (V)

Udv. ang. videnskabelig forskning (19/2 81):

Udtræder: Dohrmann (FP)

Ny stedf.: Tang Sørensen (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 20. februar 1981, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 15.56